

Põhiseaduslike institutsioonide RES 2026 – 2029 protsessi kirjeldav kavand

Protsessi aluseks olevad õigusaktid ja juhendid:

Riigieelarve seadus (edaspidi *RES*)

Riigi eelarvestrateegia, riigieelarve eelnõu ja tõhustamiskava koostamise ning riigieelarve vahendite ülekandmise tingimused ja kord ning riigieelarve seadusest tulenevate aruannete esitamise kord (edaspidi *RES/RE määrus*)

Tegevuspõhise eelarvestamise käsiraamat | Rahandusministeerium (edaspidi *käsiraamat*)

1. 2024. aasta detsembris esitas Rahandusministeerium Põhiseaduslikele institutsioonidele (edaspidi *PSI*) maksimaalsed vahendid kehtiva 2025 – 2028 riigi eelarvestrateegia alusel (RES § 25¹ lõige 3 punkt 7, RES/RE määrus § 3 lg 2 ja 3 ning käsiraamat ptk 6.2.2)
2. PSI esitab oma eelarvestrateegia projekti Rahandusministeeriumile 1. juuniks (vt RES/RE määrus § 5 ja 6 ning käsiraamatu ptk 6). Rahastamiskava esitatakse kooskõlas maksimaalsete vahenditega ja seda ületatava osa kohta esitatakse lisataotlus (vt. käsiraamatu ptk 6.2.5.4).
3. Lisataotlusele tuleb esitada üksikasjalik arvestus summa kujunemisest ning põhjendada eelarve lisavajadust võrreldes punktis 1 kirjeldatud maksimaalsete vahenditega. Põhjendamisel selgitatakse iga majanduslikku sisu taotlust eraldiseisvalt. Kui kasutusel on ka eraldi objektikood, siis on vaja ka neid eraldiseisvalt põhjendada. Kinnisasjadega seotud investeeringute taotlused läbivad kinnisvarainvesteeringute juhtimiskava protsessi (vt. käsiraamatu ptk 5.4.2) ning neid rahanduskomisjonis ei otsustata.
4. Rahandusministeerium kontrollib esitatud andmete vastavust õigusaktidele ja juhenditele ning edastab esitatud andmed muutmata kujul rahanduskomisjonile. Juunis tutvub rahanduskomisjon eelnimetatud materjalidega ja valmistub sügiseseks menetluseks. Vajadusel täpsustatakse detaile koostöös Rahandusministeeriumi ja PSI-ga.
5. PSI uuendab oma finantsplaani kooskõlas Rahandusministeeriumist saadud suunistega suvisest majandusprognoosist ja edastab selle uuesti Rahandusministeeriumile. Rahandusministeerium edastab rahanduskomisjonile PSI-de suvise majandusprognoosiga korrigeeritud finantsplaanid.
6. Orienteeruvalt 2025. aasta 27. augustil kuulab rahanduskomisjon ära Rahandusministeeriumi suvise majandusprognoosi, ülevaated personali- ja palgastatistikast ning kinnisvarast.

7. Vabariigi Valitsus arutab PSI lisavajadusi ja kujundab seisukoha rahanduskomisjonile esitamiseks septembri alguseks. Rahandusministeerium esindab Vabariigi Valitsuse seisukohta rahanduskomisjonis.
Kui Vabariigi Valitsusel on eriarvamus põhiseadusliku institutsiooni taotletud vahendite osas, siis edastab Vabariigi Valitsus enne arutelu oma eriarvamuse koos põhjendusega Riigikogu rahanduskomisjonile, jättes rahanduskomisjonile sellega tutvumiseks piisava aja.
8. Nädalal 36 (1.-5.09.2025) vaatab Riigikogu rahanduskomisjon taotlused ja eriarvamusel läbi, kaasates vajadusel menetluse juurde ka Riigikogu põhiseaduskomisjoni. Rahanduskomisjon võimaldab põhiseaduslikul institutsioonil oma taotlust selgitada enne selle kohta otsuse tegemist ja vajadusel kaasab Rahandusministeeriumi.
9. Rahanduskomisjoni istung, kus kiidetakse heaks PSI- de vahendite mahud. (koostatakse kaaskiri, tabel ja märkus juures), toimub hiljemalt 2025. aasta 9. septembril, Eelarve mahu läbivaatamisel ja kinnitamisel toetatakse suvisele majandusprognoosile ning avaliku sektori palgauuringule, et eelarvemaht jääks riigi võimaluste piiresse ning sarnaste tööperede palgatasemed püsiksid omavahel korrelatsioonis.
10. Rahanduskomisjon edastab oma otsuse Rahandusministeeriumile hiljemalt 2025. aasta 10. septembriks. Vabariigi Valitsus arvestab riigi eelarvestrateegia ja iga-aastase riigieelarve eelnõu koostamisel PSI-de eelarvetes rahanduskomisjonis tehtud otsustega.
11. Kui 2026. aasta riigieelarve eelnõu on läbinud Riigikogu menetluse, siis esitab Rahandusministeerium vastavalt punktis 1 toodule uue protsessi maksimaalsed vahendid PSI-dele.